

Tu creus en el canvi climàtic?

Fa algunes dècades que en els treballs de camp desplegats en la nostra feina d'observadors del medi vam començar a notar que en diversos dels paisatges que treballàvem hi havia canvis en alguns processos, com l'avançada de les floracions de les plantes i en les brotades dels arbres. Per aquesta raó, vam començar a fer registres (anotar) quan sortien les primeres flors i brotaven els primers borrons d'alguns arbres en hàbitats sentinelles –sensibles als canvis–. Els canvis també eren detectables en ocells com la puput, au sud-africana que visitava les nostres terres a l'estiu per nidificar i a la tardor retornava a les casernes hivernals a la sabana africana, però que es va sedentaritzar (tot l'any aquí). Aquest tipus de manifestacions s'expressaven progressivament arreu del territori en intensitats diferents.

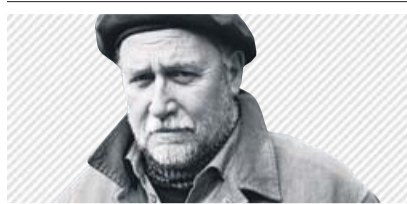
Paral·lelament, els registres de l'Observatori de l'Ebre a Roquetes en una sèrie llarga posaven de manifest que a Catalunya la temperatura havia augmentat 1 °C en aproximadament 100 anys. Les evidències d'un hipotètic escalfament planetari any rere any anaven augmentant a escala global i començàvem a detectar-lo a escala local. Es tractava d'una perspectiva global que percebíem en diferents treballs de camp desplegats arreu del planeta, des de l'Antàrtida fins als deserts mexicans.

Ara mateix no és estrany que en mitjans de comunicació i en fòrums ciutadans se'ns preguntin si creiem en el canvi climàtic, com si aquest fenomen fos una qüestió de fe. Personalment, la resposta que dono és aquesta: és com si em preguntéssiu si crec en la llei de la gravetat. No és una qüestió de fe, sinó una evidència científica.

A escala global, es manifesta en els canvis de la composició atmosfèrica i en l'increment de les temperatures i molts altres efectes que impacten en intensitats diferents en totes les espècies vives, amb canvis fenològics (cicle de vida) que modifiquen la seva distribució i mobilitat territorials. També en les fisiologies i en les interaccions entre les espècies. En els humans, amb incidències en la salut.

Hi ha un consens generalitzat entre els científics que treballem la disciplina del canvi climàtic que reconeix que és produït de manera principal per les activitats humanes. Això és d'una evidència irrefutable i representa sens dubte la problemàtica ambiental planetària més notòria.

El reconeixement polític d'aquesta constatació científica, no sense reti-

MARTÍ BOADA

FÒRUM GLOBAL 500 DE L'ONU

El canvi climàtic no és una qüestió de fe, sinó una evidència científica

El compromís era regular les emissions de gasos d'efecte hivernacle per reduir el fenomen, o sigui, rebaixar la carbonització de l'atmosfera produïda per les emissions de CO₂, principalment derivades del consum dels hidrocarburs. Un procés que des dels inicis de la industrialització (al segle XIX) fins als nostres dies ha provocat un augment en ppm (parts per milió) d'aquest gas de 280 a 420 per m³, la qual cosa ha generat un efecte hiber-

nacle responsable de l'escalfament global planetari.

Ala recent COP 24 (Cimera del Clima), a Katowice (Polònia) 2018, hi han assistit 197 països amb l'objectiu de ratificar l'Acord de París. En la trobada s'ha constatat una manca de visibilitat en la lluita contra l'escalfament global. S'ha manifestat que cal fer canvis urgents en les estratègies per limitar l'augment de la temperatura del planeta. Cal que els governs i les institucions procedeixin amb sentit de responsabilitat i treballin en la direcció d'assolir estratègies i regles comunes. Cal urgentment millorar la transparència i la informació solvent sobre els avenços en matèria de mitigació i reducció.

S'ha de treballar per l'aplicació l'any 2020 de l'Acord de París. És clau que sigui així, ja que es reconeix que el canvi climàtic és una urgència i una amenaça extrema. Una urgència que situa l'escalfament global com el problema socioambiental més notori de tota la humanitat.

Sense almar, però sí capacitant per a la seva comprensió, fugint dels tòpics i caminant de la mà del coneixement rigorós i del necessari canvi de relació dels humans amb el nostre entorn, cal el compromís de lluitar per la causa del que ens dona suport bàsic a la vida: la Terra. Dissortadament, els cicles electorals, en relació al territori i el medi ambient, són alacurts, com la volada de la guatlla. Tot i així, no podem deixar de banda l'oportunitat de les conteses electorals que ara tenim a sobre. Tanmateix, des de la dimensió de la societat civil i del compromís personal, cal un posicionament crític que ens faci avançar prioritàriament cap a la transició energètica.

Com ens recorda Bellamy: "No podem estar tocant el flabiol mentre se'ns està cremant el bosc".

GETTY

Mou-te contra el 'bullying'

&La nostra societat educa en l'agressivitat? Quan ens fixem en alguns dels agents que cada cop tenen més presència en la socialització dels infants i adolescents –els *mass media*, els *social media* o l'entreteniment digital–, veiem que alguns continguts que hi apareixen –programes de dibuixos animats, imatges a les xarxes socials o els videojocs més populars– contenen un alt contingut d'escenes violentes. Es tracta d'una agressivitat que resulta altament atractiva, que té un efecte magnètic. Si això impacta en els infants i es tradueix o no en un comportament més hostil i violent en la vida real és una qüestió sobre la qual hi ha diversitat d'opinions. Però del que estem segurs és que, en general, seria molt millor rebaixar les quotes de popularitat de la violència. Potser estaria bé usar la mateixa fórmula que fa servir la indústria del oci per posar de moda i fer més atractius altres valors que constitueixen el pilar de la convivència i eduquen en la cultura de la pau. Valors com el res-

pecte, l'empatia o la cura. Qui sap si aconseguiríem reduir una mica l'agressivitat que campta tan subtilment arreu.

Ara bé, com promocionem aquests valors tan necessaris? Convindria que, com a mínim, l'entorn social, familiar, escolar i de lleure prioritzés algunes coses per damunt d'unes altres. En citaré alguna. Coses com ara: invertir en temps familiar, quantitativament i qualitativament, d'estones pauses i de *desconnectades* de conversa, de jocs, de passejades, de rialles... per on s'escolli la comunicació, el reconeixement, la comprensió, la paciència, el vincle. O invertir en espais escolars i de lleure que fomentin la participació i el benestar i on prevalgui la idea de ser educats, tal com deia Englantyne Jebb (promotora dels drets de l'infant i fundadora de Save the Children), en el sentiment que haurem de posar les nostres millors qualitats al servei dels altres.

Avui, 2 de maig, Dia Mundial contra l'Assetjament entre Iguals, una

SUSAGNA ESCARDÍBUL

PEDAGOGA DE FUNDESPLAI

forma de violència que no para de créixer (1 de cada 3 estudiants segons el darrer informe d'Unicef, *Ocults a plena llum*), és un bon moment per mobilitzar-nos. Perquè combatre la violència, sigui quina sigui la seva manifestació, requereix el compromís de tota la societat. Aquest és l'objectiu de l'activitat #*mou-te contra el bullying* que proposa Fundesplai. Una crida a la comunitat socioeducativa perquè d'una forma molt senzilla sumem esforços contra aquest greu problema i exaltem els valors de convivència.

És una proposta que parteix d'una invitació a la revisió personal a partir d'algunes preguntes: ¿ac-

tuem amb contundència davant de qualsevol actitud violenta sense trivialitzar cap comportament?, ¿som permissius davant dels insults?, ¿se'ns ha passat per alt si algun infant darrerament es mostra especialment inhibit o aïllat del grup?, ¿parem prou atenció a les queixes que ens arriben sobre el malestar que pateixen algunes nenes i nens?, ¿normalitzem les actituds despectives i irrespectuoses?, ¿neguem els conflictes o els afrontem sense minimitzar-los?

I segueix amb una crida al repte col·lectiu: animar els infants a fer viral moure el cos al ritme de la cançó *Respect*, del grup musical Xiula. Música amb missatge i acció cooperativa per reflexionar plegats sobre les conductes que sustenten el *bullying* i com es poden transformar en llavors que nodreixin el diàleg i la no-violència. Valors que sí o sí haurien d'estar sempre de moda.

Convençudes que cada dia és 2 de maig, assumim la responsabilitat de posar al centre tots aquells valors que humanitzen per construir infàncies i un món més feliç.

Avui, 2 de maig, és el Dia Mundial contra l'Assetjament entre Iguals, una forma de violència que no para de créixer